

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

8 de Nepotum successione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

ratione bonorum ecclesiasticorum, quorum possessio & inuestitura regie ditioni subicitur, potissimum in Gallia ex rescripto Martini Papæ, quod transcripsit Guido Pap. decis. i. num. 4. Et causa possessionis videtur potius quid temporale, quam spirituale, Guido Pap. consil. 78. incip. circa processum, & consil. 78. Io. And. in c. si de iudic. & ibi Archid. & Inno. ficut c. causam, qui fil. sint legit. Habent enim & spiritualia corporalia, ca. si quis obiecerit, l. 9. 3. ca. de iure vero patronatus, de iure pat. Et ea ratione scæpe de inuestitura & iuramentum fidelitatis accipit ab episcopis, ficut c. lectis, c. cum late, 63. dist. & ab aliis beneficiorum possessoribus pro bonis temporalibus possessis, non autem pro rebus spiritualibus, pro quibus fidem principi laico vel hominum, seu, ut loquuntur, homagium, facere prohibitum est, c. fin. de reg. iur. apud Gregor. c. ex diligenti, de simon.

De Nepotum Successione.

CAP. 8.

- 1 Nepotis appellatio an sub filiorum contineatur, & qui nepotes.
- 2 Descendentes preferuntur in successione ascendentibus & collateralibus.
- 3 Representatio ius in successione intestati quomodo considerandum. eod.
- 4 Nepotes cum patris succedunt in stirpes.
- 5 Nepotes ex filia quando cum patris, & quando nepotes admissa ad successione intestati aui: & qua successio in stirpes & in capita.
- 6 Primogeniti filii nepos an excludat patris in auto feudo vel regno.
- 7 Regna clientelaria non deferuntur nepotibus deficiente primogenito.
- 8 Primogenitura ius cessibile & transmissibile. Et que a rege alienari non possint.
- 9 Feudorum per successione intestati possidendorum varia leges.
- 10 Nepotes quare cum patris succedant tantum in stirpes, non in capita.
- 11 Nepos ex filia que renuntiauit dote accepta, num ex propria persona vel matris succedat aui.
- 12 Nepotes soli ex diuersis filiis succedunt aui in stirpes, quemadmodum cum patris.
- 13 Nepotes olim rigore iuris exclusi iure pratorio succedebant.
- 14 Occidens eum cui succedit ab intestato, non ei succedit nec eius filius: & cui hac deferatur successio.

Nepos appellatio filiorum aliquando continetur, l. Lucius, in 2. de hered. insti. l. i. C. de cond. insti. glo. in c. in presentia, de probat. & consequenter liberorum nomen, cuius latior appellatio, illos continet, & ex illis descendentes, l. liberorum, 220. de ver. sig. p. l. 3. si ab. testa. non ex. si. l. sed & si hac lege, si liberor. de in ius voca. cum simi. Atque nepotes hic non tantum filiorum filii, sed etiam inferiores descendentes intelliguntur posteri, ut apud Virgilium, 6. Æneid.

Fortè recenset numerum clarosque nepotes. Latiorque, quam suorum appellatio: nam & suos & emancipatos, & filios filiarum complectitur. Continentur & suorum nomine nepotes, si in potestate auorum sunt, & qui deinde sunt qui suo ordine succedunt. Sic enim ait Iustinianus, §. intestatorum, de here. que ab intest. defer. Sui heredes existimantur, ut supra diximus, qui in potestate morientis fuerint, velati filius filiarum, nepos neptisve ex filio, pronepos proneptisve ex nepote, ex filio nato prognatus prognatave. Itaque successio horum nepotum tanquam filiorum vel ex filiis descendendum, erit potior ascendendum & collateralium. Ut etiam innuit Vlysses in oratione, quam habuit de armis Achillis contra Atacem, apud Ovidium, lib. 13. Metam.

Atiaci meritum non sit, nec sanguinis ordo, Sed virtutis honos spoliis quaratur in istis. Aut si proximitas, primusque requiritur heres, Est genitor Peleus, est Pyrrhus filius illi, Quis locus Ataci?

Duplex modus succedendi nepotum in locum patris, vel ex persona eiusdem patris iure representationis, vel ex persona propria. Nec perpetuo nepos, quando succedit in locum filii, venire dicitur ex persona propria, ut sentit Bart. in l. 2. C. de li. prat. & in l. 1. §. si filius de consung. cum emancip. libe. P. per tex. in l. 1. §. si fil. & ibi Bart. de colla. dot. qui etiam in eo sibi contrarius est, ut scribit Iason, in l. Gallus Aquil. §. & quod si tantum, de lib. & posth. nu. 48. Ioa. Faber,

in §. cum filius, de here. que ab intest. defer. Sed tantum habet id locum in filiis filiorum & filiarum, non in pronepotibus, putantur Faber, si habeat nepotem & ex alio nepote defuncto pronepotem. Et ita pronepotem videtur excludi, §. per huiusmodi, de here. ab int. veni. in auth. Speculator, in tit. de succe. ab int. ver. quid si aliquid. tunc tempore videlicet, Joa. Pap. in fi. de here. que ab int. defer. Chass. ad §. 10. des successions, ad ver. & toutes successions, nu. 4. in conf. Burg. quando pronepotes veniunt ad successionem patruorum cum ascendentibus, secus, quando pronepotes succedentes ascendentibus sunt in pari gradu. Ponitur autem quædam regula generalis a Chassano, quod representatio in successione collateralium habet locum ex dispositione iuris, & non ultra: sed consuetudines diuersas interdum in linea directa obtrine: interdum non, Chassan. ubi proxi. numero primo. Ita & bona de quibus successio fit & a qua lege defertur, & forma constitutionum in delatione, & quibus personis, consideranda sunt: adhibitis singulorum finibus & rationibus, quæ separatim vix enucleati possunt, sed simul. §. Filii ergo soli succedunt, si soli sint: & si alius quis illorum mortuus sit, & filios reliquerit, cum illis nepotes, ita & pronepotes in locum patris succedunt ratione paternæ patris, in stirpes: si concurrant cum filio aliquo mortui vel filia, fratribus patris sui. Ut si mortuus intestatus reliquerit filium & nepotes ex altero filio, diuiditur ex æquo in duas partes hereditas: & ita filius mediam partem habebit, nepotes tantundem simul ex hereditate consequentur, aliam videlicet dimidiam, quam inter se diuidant, §. cum filius, de here. que ab intest. def. §. Quod si nepotibus per filios descendentes antiquæ leges tantum amplectebantur, ex filia vero nepotes vel nepes excluderent, quamdiu ex masculis erant nepotes vel nepes: donec emendatum hoc ius fuit, §. item vetustas, eod. Et primum quidem Valent. Theod. & Archad. CCC. admiserunt etiam nepotes ex filia: verum tamen non æqualiter cum patris vel auunculis seu materteris, sed cum diminutione tertie partis, l. si defunctus de suis & legi. lib. C. C. solentium autem cum Diocletiano. Et Maximian. in hac successione nepotum ex diuersis filiis variis numeris aui succedere ab intestato, l. 2. eod. C. non pro virilibus portionibus, id est, non partitione facta hereditatis secundum numerum personarum, & ut dicitur, in capita: sed pro stirpibus, id est, habitatio rationis portionis filiorum, ex quibus plures nati sunt. Ut tantumdem vnus vel plures nepotes ex vno filio consequantur, quantum confectus fuisset pater si viueret. At iure nouissimo, differentia omnis sexus & suitatis olim obseruata sublata. Et hæc lex lata, in successione mortui patris familias sine filii familias liberi eius si sint: omnibus aliis prælatis succedunt. Primi quidem gradus equaliter succedunt: nepotes & vteriores in stirpes. Non distinguendos sexum, vel iur. a potestate, sed naturali causâ in stirpes, aut in successione, de su. & legit. l. §. 1. de her. ab int. veni. in auth. d. §. item vetustas, de here. que ab int. defer. §. Ceterum in feudis nepos ex primogenito filio excludit patrum in successione feudi, ubi alia non est confectio, Bal. in l. cum antiquioribus, C. de iure deli. Panor. in c. licet, de voto Guil. Bened. in ca. Raynuitus, in vers. testamento relinquens, l. limit. 18. quam donatus vel conceptus est tempore mortis aui, de cuius successione agitur. Nam si post mortem aui conceptus esset, succumbere petitioni, & patruus præferretur, Bal. ad l. 3. de suis & legi. her. C. Guil. Bene. ad d. ca. ad ver. Et si boles quam gestat in vtero, nu. 45. Sic in illa questione pluribus argumentis agitata a Iafone, las. disputat hanc quæstionem in vtrâq. partem, in l. is potest, de acquir. her. ann. 3. 2. vsq. ad §. 1. ubi resolutio, & quando nepos excludat patrum, vide Boer. in consu. Biturig. §. 2. de testam. num. in regno, quod primogenito debetur ex lege, nepos primogeniti mortui excludat patrum, & Alexand. ex Baldo, in d. l. 3. de suis & legit. videtur resolueri, Alex. in d. l. is potest. ut si nepos primogeniti natus est post patrum, tunc nepos debeat excludi a successione regni, vel aliorum bonorum que primogenitis deferuntur: quia non potest tunc nepos dici primogenitus, neque in eum translatum dicitur primogenitura, cum natus sit post patrum. Et, inquit Iason, primogenitus intelligitur natus primus de genere vel de agnatis, c. Ioseph, de ver. sig. l. quod certarum, de post. her. inst. C. §. 1. de grad. success. in sen. C. si vero Conradus, qui seu. da. poss. in vrb. seu. Quod si natus sit ante patrum sub distinguitur: an lex vel statutum, ex quo defertur regnum vel res primogenito, deferat primogenito filio: & tunc strictè verba intelligi debent, & nepos non preferatur patruo: quia appellatio filii proprie non venit nepos, l. filii appellatio, §. l. vtræ, de ver. sig. l. si quis filiiab. & l. quod si nepos, de test. iur. Quod si statutum vel consuetudo dicat solummodo, ut primogenitus succedat, nepos hic natus ante patrum præferatur. Sicut

Sunt vici docti in hac questione, de nepotis primogeniti & patris prelatione, ut in que accerimis probationibus. Ita est de defendentes. Ego tamen quid sentiam, cum liberum sit cuique sententiam dicendi in tam copiosa varietate, dico: primum mores regnorum & familiarum, consuetudinemque antiquam sequi oportere, si de ea appareat: in conditionibus enim rerum pacta apponita sequenda sunt, in traditionibus de pact. P. Quod si varietur consuetudo, vel questio de nouo emerit, quæ ex maiorum exemplis explicari nequeat, arbitror filii primogenituræ ius ad nepotem quandoque natum, dummodo conceptus fuerit pendente vita aui, transferri patre mortuo ante auiam, & ita tradit. Io. Fab. ad §. cum filius, de here. qua ab int. def. Chas. ad §. 10. des. successions, nu. 2. Nam si filius superuixisset aui filii sui, nulla est questio, cum iam ex persona filii, ius questitum sit ei: & ita ad suos recte transferat, ut in c. licet, de vot. Ratio autem huius sententiæ illa videtur esse, quod ubi natus est filius, ius primogenituræ in illum traslaturum est, & impletur sic voluntas statuti: ideoque designatus quodammodo rex vel successor dicatur, non iure hereditario, sed ex dispositione legis potissimum in regno libero. Atque ita questitum natiuitate prima per sanguinis primitias, transfunditur eadem ratione sanguinis in nepotem, vnde in cap. quam periculo sum glossam 7. q. 1. Quia sanguinis institutio eiusdem natura, interuerti non potest, in quibus, & si quis prioris, de sec. nup. C.

¶ Contra quam obliuenerit, si agatur de regno non libero clientelari deferendo ex pacto primogeniti: nam in eo, mortuo primogenito, nec nepos ex eo, nec secundogenitus filius succedit, sed redit ad dominum. Vt in regno Sicilia iudicatum, quod in eo casu ad summum Pontificem redit decedente rege sine superstitibus primogenito, Ias. ad l. ius potest, nu. 45. de acq. here. Regnum enim est feudum Ecclesie Romanæ, ut Apulix, & Neapolitanum inuestituram accipiens a principe faceret ortum Romano, ca. Apostolica, de reu. in 6. Nec successione hic admittimus hereditariam. ¶ Sed 7. & cõstat, quæ cedi possunt, si nihil aliud prohibeat: ex parte, transmissibilia esse ad heredes, lex pluribus de adm. tuto. P. l. quedam, de acq. rer. dom. Primogenita autem libere cedi posse docet sacra pagina, in exemplo Esau & Iacobi, Genes. 25. & 27. c. si. item opponitur, 22. q. 2. Transmitteret ergo per primogenitum in nepotes patris filii, videlicet secundum intentionem legis, ut qui ex primitiis generationis nascuntur, perpetuo ad ius de quo agitur, vel legis succedant. Et in hac sententia probanda iure diuino & naturali, totus incumbit Oldradus, per 18. columnas, conf. 224. incipiente, iste sunt allegationes facte. Quare nec de his plura addam. Moneo autem, ut si de feudi successione agamus, legem impostam traditionis summo opere & precipue contemplemur, & naturam feidum diuisibile, indiuisibile, formineum, paterni, antiquumve sit, an transmissibile, ut docuimus in libro feudorum antea in rebus, lib. 6. Syna. c. 2. & 3. Hæc enim euoluit facile successione causam nepotum. Exempli causa, Feudum Marchie, ducatus, imperatus, vel alterius regalis dignitatis, de quo fit a rege vel Imperatore inuestitura, mortuo inuestito redit ad regem, nec ad filios vel nepotes transmittitur: nisi inuestiantur de nouo, §. 1. de feudo Marchie, in v. feud. Vt etiam in bonis, quæ diademati regio annectuntur, si cõcedantur a rege alicui, morte eius ius extinguitur, ut vsufructuario decedente vsufructus, & redit ad regem, nõ ad filios possessoris: quia eorum proprietates nõ potest disungi a iure diadematis, & quæ coronæ sunt, inalienabilia sunt iure communi.

¶ In filiis feudis, interdum soli nepotes, interdum cum patris succedunt, propter consuetudo seruata est, & ut dictum, ex natura feudi, §. 1. de natur. successio. feud. §. 1. de success. feud. §. 1. & 3. de feud. Mar. in v. feud. Siqui dem & aliquando patris nepotes excludit, ut tractat And. de Iser. in §. 1. de nat. successio. feud. in feud. col. 7. & in §. præterea, de prohibita feud. alien. per Feder. ¶ Ceterum 9. in rebus, quæ iure communi recipiunt censuram, iure representationis cum patris in bonis aui testati admittuntur collatione vtrique facta acceptorum: ita ut non succedant cum patris per capita, sed in stirpes: quia ratione propriæ personæ excluderentur, ut remotiores in gradu. Nam proximior gradus est filiorum, quæ nepotum: quare non succedunt in tanta portione ac filii, sed in eam tantum, quam pater eorum tanquam vnus ex filiis, si viueret, habiturus esset, hoc examinat Guil. Bened. in c. Raynuitus ad ver. & v. xorem nomine, nu. 66. Et ita subrogati habent eandem causam, quam habituri essent, in quorum iure loco, l. reum qui, §. qui inuenerunt si quis cautio. P.

¶ Scio tamē aliquos dixisse, nepotes succedere aui ex persona propria, & non patris: representato tantum in gradu filio, & non

in persona Bar. in l. si annus, de lib. pre. & Alex. conf. 4. col. 4. vol. 4. & conf. 20. i. vltim. Sed verior est contraria sententia, quam etiam Bartolus sequitur sibi contrarius, Bart. in l. Gallus §. & quid si tantum, col. pe. de lib. & possib. Quamquam si agatur de nepote filix, quæ renuntiauit dote aliqua accepta & iurauit, quæ ob iuramentum non potest ex sua persona petere supplementum, ca. quamuis, de pac. in 6. dicere possumus nepotem ex ea, mortua matre ante aui, posse petere supplementum legitime, vel agere querela inofficio. si in aui testamento relictum illi nihil est, quod illi sufficiat pro legitima, idque ex propria persona, Bal. in l. si in 4. col. C. eod. Guid. Pap. dec. 598. Bar. ad l. qui superstitis, de acq. hered. Gui. Bened. in 3. par. c. R. ynnuus in q. de legitima, nu. 6. Is enim non potest excludi iuramento matris, quia iuramentum personale est, & aui debet legitimam etiam nepoti. Quia nepos, sublata filia, loco filix est: & ideo succedit in locum filix. Et si plures sint nepotes ex ea, cum patris loco vnus filix, tantum partem capiunt. ¶ Quinimo & si nepotes tantum sint successuri nullis existentibus patris, si ex diuersis filiis vel filiabus plures sint nepotes impari numeri, adhuc remanet forma succedendi per stirpes, non per capita. Vt si ex vno fratre sint nepotes tres, ex alio duo, ex alio vnus solum, tantum consequetur vnus, qui suam stirpem & locum patris tenet, quantum duo: & tantum duo, quantum tres: nõ secus ac si cum patris concurrerent. Et ita iudicatum scribit Guido Pap. questio. 6. 134. Quæ communis est, Bel. in §. 1. in fin. de nat. success. Fel. in v. feud. Ange. in §. c. filius, de hered. qua ab int. defer. & sanior opinio, propter locum quem tenent. Et ita se sæpe consuluisse scribit Guillel. Bened. ad cap. Raynuitus, ad ver. & uxorem nomine, num. 69. de testam. ¶ At ex rigore iuris ciuili etiam placuit, ne nepotes venire possent ad hereditatem aui, sed tantum ex iure pratorio, l. qui se patris, C. vnde li. Ias. in l. si quis filium, §. si filius, nu. 12. de acq. hered. Locum ergo veluti gradus semper tenent ex æquitate patris, etiam eius persona non veniant.

¶ Et proinde si filius patrem occiderit, & indignus factus fuerit successione, nepos quoque ex eo, occiso aui, succedere nõ debet etiã non conscius vel socius sceleris aut necis illatæ, & ita contra sententiam Baldi, in l. si quis incestus nup. C. resolutur, Nic. Boe. dec. 2. nu. 8. communi interpretum calculo. Et homicida reddidit incapax, bona quæ hac via scelerata affectus est, ab hereditibus enuncuntur, ut ab indignis, l. cum ratio, §. si de bon. damn. & ibi Bart. & Pau. Cast. in l. codicillis §. matre, de lega. 2. l. Lucius Titius, & ibi glo. & Bart. in 2. nota. de in. sic. Sic si frater fratrem occidat, intestato quidē si proximior sit, succedit: sed ab eo & ab eius filio, successio a filio vindicatur, vel ut ab indignis: nisi sit alius qui in equali gradu sit cum interfecitore, ad quem non ad fiscem deuoluatur hereditas, homicida & eius filio exclusis. Quod & exemplis illustrat Boerius, dec. 2. in occidente agnatum, vel uxorem, ut eis homicida succedat quidem, sed tanquam ab indigno, dummodo alii gradu non sint æquales, qui possint succedere, inuincatur hereditas, d. l. Lucius Titius, & ibi Bart. & gl. Bald. in l. eam quam, vers. hac facium ad questionem, de fideic. C.

De Successione delata Ascendentibus intestatorum descendentium. Cap. 9.

- 1 Heredum pronuntiatio num pertineat ad descendentes, vel collaterales, vel in finibus.
- 2 Ordo successiois turbatur succedentibus ascendentibus, descendentibus.
- 3 Mater in re 12. ab non succedebat filio, quare, & quomodo iure ciuili succedat. §. nu. 4. §. 6. & 8.
- 7 Ius liberorum quid.
- 9 Ascendentium quæ sit hodie in descendendum successiois lex posita.
- 10 Aui, auia, & superiores quomodo succedant descendentibus.
- 11 Ascendentium successio quomodo recipiat distinctionem ex bonis paternis, vel maternis.
- 12 Filii fratrum quomodo cum patris & patre vel matre defuncti intestati patris succedant.
- 13 Fratres fratrum, filii excludunt auios auiaque, defuncti in successione intestati fratris, sine patre & matre decedentis.
- 14 Spiritus intestatis decedentibus qui & quando ascendentes succedant.

Dvbitatum aliquando est, si num appellatione heredum legitimum veniant ascendentes: & conclusum etiam est, in clausula substitutionis facta alicui, si sine herede legitimo decederet, non contineri ascendentes, nec collaterales, sed tantum descen-

